

Această lucrare studiază poziția Sunnei în Islam și relația ei fundamentală cu Coranul. Autorul examinează cu atenție problema sensibilă a dezvoltării tradițiilor orale și scrise, problemele cu care s-au confruntat savanții în ciuda muncii elaboroase de verificare a autenticității rapoartelor, caracterul naratori etc. și complexitatea mereu în creștere a unui corp de narațiuni care făceau ca simplitatea și claritatea vieții, cuvintelor și acțiunilor Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!) să devină un labirint plin de informații. Având în vedere intenția laudabilă și efortul depus, autorul a încercat neîncetat să ia în considerare faptul că, odată ce Sunnah a fost colectată, comunitatea musulmană a început să neglijeze Coranul în favoarea relatărilor despre ceea ce a făcut și a spus Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!) sub pretextul că astfel de narațiuni „conțineau” Coranul. În cele din urmă, ei au abandonat relatările profetice în favoarea jurisprudenței islamice justificând că textele juridice includeau în mod tacit Coranul și tradiția profetică. Acest lucru avea ca scop restabilirea relației dintre cele două, adică tradiția profetică trebuia legată în mod explicit de Coran, într-un mod în care să nu permită nicio contradicție sau conflict între cele două, pentru a evita aplicarea greșită și abuzul de relatări și pentru a îndeplini cerințele și provocările unei noi epoci.

Taha J. Alalwani (1935-2016) este absolvent al Universității al-Azhar, savant și expert cunoscut pe plan internațional în domeniul teoriei juridice islamice, jurisprudenței (fiqh) și usul al-fiqh. El este, de asemenea, autorul a numeroase opere și membru al OIC Fiqh (Academiei de Jurisprudență Islamică).

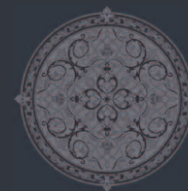
Institutul Internațional
de Gândire Islamică

Renașterea echilibrului Autoritatea Coranului și Statutul Tradiției Profetice

REVIVING THE BALANCE

*The Authority of the Qur'an and the
Status of the Sunnah*

TAHA JABIR ALALWANI

Seria IIIT Cărți-pe-scurt

RENAȘTEREA ECHILIBRULUI

Autoritatea Coranului și Statutul Tradiției Profetice

Taha Jabir Alalwani

Editura A.M.R. 2019

Institutul Internațional de Gândire Islamică

Reviving the Balance:
The Authority of the Qur'an
and the Status of the Sunnah
Taha Jabir Alalwani

© Institutul Internațional de Gândire Islamică, 2019

International Institute of Islamic Thought
P.O. Box 669, Herndon, VA 20172, USA
www.iiit.org

London office
P.O. Box. 126, Richmond, Surrey, TW9 2UD, UK
www.iiituk.com

Această carte este protejată prin drepturi de autor. Sub rezerva excepțiilor statutare și a acordurilor colective anterioare de licențiere, reproducerea oricărei părți nu este posibilă decât cu acordul scris al editorilor.

Opiniile și părerile exprimate în această carte sunt cele ale autorul și nu neapărat cele ale editorilor.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ALALWANI, TAHA JABIR
Restabilirea echilibrului: Autoritatea Coranului și Statutul
Tradiției Profetice / Taha Jabir Alalwani. - Constanța: Editura
A.M.R., 2019
Index
ISBN 978-973-88814-8-8

Cuvânt înainte

Renașterea echilibrului: Autoritatea Coranului și a Tradiției Profetice a autorului Taha Jabir Alalwani studiază poziția tradiției profetice în Islam precum și relația fundamentală a acesteia cu Coranul.

Lucrarea de față examinează foarte atent problemele sensibile legate de dezvoltarea tradițiilor orale și scrise, problemele cu care învățații s-au confruntat, în ciuda muncii minuțioase pe care au depus-o, verificând autenticitatea relatărilor precum și caracterul naratorilor și complexitatea crescândă a narațiunilor cu un înveliș labirintic de păreri scolastice care fac din simplitatea și claritatea vieții, vorbelor și a acțiunilor Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!) un labirint de informații care se mărește mereu. Având, fără îndoială, intenția și făcând efortul de a-l urma pe Profet, cu toate acestea, autorul aduce în prim plan faptul că, odată ce tradiția profetică a fost colectată, comunitatea musulmană a început să neglijeze Coranul în detrimentul narațiunilor a ceea ce Profetul făcea și spunea sub pretextul că astfel de narațiuni cuprindeau Coranul; astfel că lucrarea de față are obiectivul de a restabili relația dintre cele două. Autorul insistă asupra faptului că Nobilului Coran ar trebui să i se acorde prioritate în raport cu Tradiția profetică legată indisolubil de Coran într-o manieră în care să nu permită vreo contradicție între cele două.

IIIT (*International Institute of Islamic Thought* – Institutul Internațional de Gândire Islamică) a încercat în anii precedenți să producă versiuni rezumate ale publicațiilor sale cele mai importante, iar această traducere este extrasă din ediția rezumată din limba arabă a lucrării *Ishkaliyyah al-*

Ta'amul Ma'a al-Sunnah al-Nabawiyyah – Problematika abordării Tradiției Profetice – *Sunnah*.

Trăim într-o perioadă în care timpul este prețios în toate sferele vieții, incluzând cele ale scrisului și ale producției. Producția intelectuală, culturală și informativă continuă neconținută ca parte a eforturilor de a menține pacea alături de schimbările din sfera publică și privată, în timp ce editurile și website-urile se întrec în furnizarea de informații oamenilor, în timpul cel mai scurt; acest lucru fiind făcut într-o manieră cât mai simplă și mai eficientă. Economia științei, care în ziua de astăzi domină lumea, are nevoie de un proces de „adaptare creativă” a informațiilor ca unul dintre elementele de bază ale comunității mondiale în ansamblu, aici intervenind seria de lucrări rezumate IIIT. Scopul este de a ajuta cititorii să beneficieze de pe urma informațiilor disponibile într-un mod cât mai simplu, efectiv și eficient posibil și să dezvolte în continuare abilitățile lor critice astfel încât să devină mai apti să contribuie la dezvoltarea omenirii.

Textele rezumate au fost scrise într-un stil clar și ușor de citit în timp ce conținutul esențial al lucrărilor originale a fost păstrat, cititorii putând observa că, din punct de vedere al spațiului, edițiile rezumate conțin mult mai puține note de subsol decât variantele originale. Singurele note de subsol păstrate sunt cele necesare clarificării sau stabilirii corectitudinii unei idei, scopul principal al acestui efort fiind de a facilita absorbția rapidă a conținutului redat. Cititorii care doresc să aprofundeze subiectele de interes sau să găsească documentația completă a citatelor sunt rugați să acceseze lucrările originale.

Scopul publicării acestei lucrări este de a extinde dezbaterea și de a lămuri relația dintre Tradiția profetică și Coran. Fără îndoială acest subiect este unul extrem de delicat, însă există speranța că ambele tabere de cititori, atât cea generală cât și cea specializată, vor beneficia de perspectiva oferită și de examinarea acestor subiecte.

Acolo unde datele citate sunt conform calendarului islamic (*hijrah*) sunt etichetate cu AH. În rest, ele sunt conform calendarului gregorian și sunt etichetate cu CE acolo unde este necesar. Cuvintele din limba arabă sunt scrise cu stilul italic, excepție făcând acele cuvinte care au intrat în limba comună. Semnele diacritice au fost adăugate doar acelor cuvinte din limba arabă care nu sunt considerate moderne. Traducerile în limba engleză luate din referința în limba arabă aparțin traducătorului.

Încă de la înființarea sa din 1981, IIIT s-a străduit intens în acțiunile sale, astfel a ușurat eforturile științifice. Cu acest scop, acesta a condus, de ani buni, numeroase programe de cercetare, seminarii și conferințe, publicând de asemenea lucrări științifice specializate în științele sociale precum și în zonele de teologie, care până în prezent, numără nu mai puțin de patru sute de titluri, atât în limba engleză cât și în limba arabă, multe dintre ele fiind traduse și în alte limbi.

Dorim să mulțumim autorului, traducătorului, precum și echipei editoriale și de producție din cadrul biroului IIIT din Londra și tuturor celor care s-au implicat direct sau indirect în completarea acestei cărți. Fie ca bunul Allah să îi recompenseze pentru toate eforturile lor.

IANUARIE, 2017

Introducere

Scopul acestei cărți este de a clarifica relația dintre Tradiția profetică – vorbele și acțiunile Profetului – și Coran. Această legătură a fost descrisă în diferite moduri și din perspective diferite bazate pe circumstanțe istorice schimbătoare și a dat naștere la forme diferite de cunoștințe și expertiză, care în schimb, și-au lăsat amprenta asupra științei cu ajutorul căreia examinăm Tradiția profetică. Mai devreme, dar și mai târziu, savanții specializați în *hadis* (relatările profetice) au adoptat puncte de vedere și atitudini diferite, în timp ce pozițiile luate de școlile de gândire islamică – atât cea juridică, cât și cea filosofică – cu privire la tipurile de narațiuni din Tradiția profetică, au reflectat condițiile de viață concrete ale acestor savanți. În mod similar, diferențele între a categoriza un anumit narator ca fiind demn sau nedemn de încredere a dus la principii juridice, teologice sau filosofice diferite care îi pot conduce pe unii oameni spre respingerea sau acceptarea unuia sau altuia dintre naratori, acceptarea sau respingerea unuia sau altuia dintre hadisuri, reinterpretarea unor hadisuri care se contrazic între ele, acceptarea sau respingerea criteriului pentru criticarea conținutului narațiunii relatării și așa mai departe.

Întrebarea despre cum să abordezi Tradiția profetică nu apăruse încă pe vremea Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!), care îi instruisă pe urmașii săi să îl imite în toate acțiunile sale. El a fost cel care le-a arătat cum să aplice Coranul, traducând învățăturile sale în comportament concret și folosindu-l drept ghid pe perioada vieții. Pentru a se asigura că Tradiția profetică își îndeplinește rolul practic pentru care a fost destinată, Pro-

fetul s-a asigurat că textul coranic nu va fi confundat cu altele. De asemenea, acesta a descurajat comunitatea musulmană să se preocupe cu alte texte în afara Coranului, chiar dacă pentru acestea s-a pretins autoritatea divină. Allah a transmis Coranul într-o manieră atât de completă încât acesta conține întreaga religie islamică. Coranul este cel care oferă explicațiile tuturor lucrurilor, în timp ce exemplul Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!) oferă o demonstrație cuprinzătoare a modului în care trebuie aplicat tot ceea ce Coranul ne învață.

Mesagerul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!) a fost determinat să nu permită minților și inimilor credincioșilor să se preocupe cu altceva care poate avea statutul de rival al Coranului, sau să permită atenției acestora să fie distrasă de lucruri cu mult mai puțin importante. Ba mai mult, acesta a atenționat comunitatea musulmană să nu scrie și să nu se preocupe cu astfel de lucruri, altele decât Coranul.

Totuși, odată ce Tradiția profetică a fost colectată, comunitatea musulmană a neglijat într-adevăr Coranul, în favoarea narațiunilor legate de acțiunile și spusele Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!) sub pretextul că aceste narațiuni conțin Coranul. Apoi aceștia au delăsat narațiunile Tradiției profetice în favoarea jurisprudenței islamice sub pretextul că textele juridice islamice includ tacit atât Coranul, cât și Tradiția profetică.

În concluzie, această carte vă va oferi răspunsuri la întrebările problematice care dau naștere frecvent la controverse sau neînțelegeri printre cei care se preocupă cu studiul Tradiției profetice și islamice.

Calitatea de profet și îndatoririle Profetului

Profetul ca mesager și ființă umană

Mesajul final al lui Allah pentru omenire cuprinde toate experiențele profeților de dinainte, adunate la un loc. Oferă o vedere de ansamblu a istoriei mesagerilor divini cu poporul lor, dintre care unii au acceptat mesajul lor, iar alții care l-au respins. Coranul ne prezintă multe astfel de întâlniri și ne sunt prezentate diferențele, atât cele generale cât și de cele minuțioase, dintre profeție și divinitate tocmai ca noua comunitate credincioasă să nu mai repete greșelile națiunilor trecute care și-au pierdut abilitatea de a diferenția între statutul de profet și cel de trimis, pe de o parte, și autoritate și divinitate, pe de altă parte, dar și între liberul arbitru al omului și orânduirea divină. Astfel, Coranul evidențiază natura omenească a Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!), precum și nevoia de a asculta orice comandă venită de la Allah. Astfel că Profetul a avertizat lumea împotriva venerării sale excesive. Acesta a spus lucruri precum: „Sunt o simplă ființă umană care uită la fel ca și voi”, „Am fost născut dintr-o femeie care se hrănea cu carne slabă” și „Nu îmi transformați mormântul într-un loc de ritualuri religioase anuale sau celebrări”. În același timp, companionilor Profetului li s-a interzis să își ridice vocile deasupra vocii Profetului (vezi Surah al-Hujurat, 49:2).

La un moment dat, comunitatea islamică a fost într-o asemenea stare de discordie încât membrii acesteia au re-

curs la o gamă foarte mare de extreme în abordarea Tradiției profetice. Printre arabii beduini s-au aflat și cei care nu l-au privit altcumva decât ca pe un simplu șef de trib, din moment ce nu au avut nicio ezitare în a-l chema pe nume fără a-l precede cu apelativul de „Profet” și urmându-l cu rugăciunea *Salla Allahu 'Alayhi wa Sallam* – Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa. În timp ce alții din comunitate au mers până în punctul în care i-au atribuit acestuia atribute divine și de autoritate.

Conceptul de „profet”

Cuvintele arabe pentru profet (*nabii*) și profeție (*nubuwwah*) sunt derivate din rădăcina trilaterală n-b-', care înseamnă a fi elevat, înalt sau ridicat. Astfel că profetul este asemenea unei stânci cu rolul de reper sau ghid pentru călători. Profetul este de asemenea cel care i-a informat (*anba'a*) pe ceilalți despre Allah, iar substantivul arăbesc *naba'* face referire la o informație nouă sau o informație despre un individ de înaltă autoritate. Al-Isfahani a scris că termenul „*nubuwwah*” se referă la un loc care se situează deasupra zonei care îl înconjoară. Gramatical vorbind, substantivul *nabii* se poate găsi sub formă de participiu activ *munbi'* și se referă la cineva care aduce vești despre Allah, sau sub forma participiului pasiv *munba' minhu* și care se referă la cineva din partea căruia veștile au pornit. Totuși, termenul *nabii*, cu dublu i la finalul acestuia, este cea mai utilizată formă.

Printre evrei și creștini, profetul este o persoană inspirată care îi vestește pe ceilalți despre lumea nevăzută. În ebraica veche, cuvântul pentru profet era utilizat pentru a face referire la cineva care vorbea despre probleme legale. Printre musulmani, termenul *nabii* face referire la cineva căruia Allah i-a dăruit revelație. Dacă acestei persoane i se comandă să comunice revelația celorlalți, atunci lui i se spune *rasul*, termen care semnifică trimis sau mesager. Astfel că, orice trimis sau mesager este de asemenea profet; orice *rasul* este *nabii*. Surah al-A'raf vorbește despre

„cei care cred în semnele Noastre, pentru aceia care îl urmează pe trimis, profetul neînvăţat, despre care se află scris la ei în Tora şi în Evanghelie” (Surah al-A'raf, 7:156-157). Citim în Surah Aal-'Imran: „Şi Muhammed nu este decât un trimis – şi au mai fost înainte de el şi alţi trimişi.” În contrast, în Surah al-An'am găsim că termenul de *rasul* se referă atât la îngerii cât şi la fiinţele umane: „Noi nu-i trimitem pe trimişi decât ca vestitori de bine şi prevestitori...” (Surah al-An'am, 6:48)

Conceptul de „trimis”

Cuvântul arab pentru trimis – *rasul* – este derivat din verbul *arsala*, care înseamnă „a trimite”. Verbul *arsala* este folosit într-un context negativ în Surah Maryam, unde se referă la „năpustirea” forţelor satanice asupra celor care, cu bună ştiinţă, nu cred: „Tu nu ai văzut că Noi am trimis şeitani asupra necredincioşilor ca să-i aţâţe pe ei cu furie?” (Surah Maryam, 19:83). Diferenţa dintre trimiterea (*irsal*) de către Allah a profeţilor Săi şi trimiterea (de asemenea *irsal*) a forţelor satanice împotriva duşmanilor Săi este aceea că Allah îi trimite pe profeţi pentru a-i avertiza pe ceilalţi de judecata care va veni. Forma de singular a termenului trimis (*rasul*) se găseşte în Surah At-Tawbah: „A venit la voi un Trimis chiar dintre voi” (Surah At-Tawbah, 9:128) şi Surah Ash-Shu'ara', unde forma de singular a substantivului *rasul* se referă deopotrivă la Moise cât şi la fratele acestuia, Aaron (Surah Ash-Shu'ara, 26:16). Forma de plural a substantivului, *rusul*, este folosită deopotrivă atunci când se face referire la îngerii, cât şi la profeţi: „Au zis: «O, Lot! Noi suntem trimiştii Domnului Tău!»” (11:81). În Surah Aal-'Imran citim: „Şi Muhammed nu este decât un trimis – şi au mai fost înainte de el şi alţi trimişi” (Surah Aal-'Imran, 3:144). În contrast, în Surah Al-An'am, cuvântul *rusul* se referă atât la îngerii, cât şi la fiinţe umane: „Noi nu-i trimitem pe trimişi decât ca vestitori de bine şi prevestitori...” (Surah Al-An'am, 6:48). Cuvântul *arsala* poate, de asemenea, să facă referire la trimiterea de

ceva plăcut, asemenea ploii dătătoare de viață (Surah Nuh, 71:11), sau să se refere la ceva neplăcut, asemenea pedepsei divine (Surah Al-Dhariyat, 51:33).

Diferența dintre Profet și Trimis

Coranul trage o linie bine definită între sensurile cuvântului profet și trimis sau mesager. Ambii, atât profetul cât și mesagerul, au primit un mesaj revelat de Allah. Totuși, mesajul revelat unui mesager (*rasul*) este de natură legislativă, în timp ce revelația primită de profet (*nabii*) nu conține nicio legislație nouă. Astfel că, profetul este subordonat și urmează legislația pe care a adus-o mesagerul de dinaintea lui. Atât profetul, cât și mesagerul sunt responsabili în fața lui Allah pentru comunicarea revelației primite de la El și de invitația făcută oamenilor de a urma mesajul pe care aceștia l-au adus. Funcția sau datoria unui mesager este de a recita mesajul pe care l-a primit și de a comunica celorlalți tot ceea ce Allah i-a revelat sub formă de porunci legiuite, așa cum citim în Surah An-Nur:

„Spune: «Supuneți-vă lui Allah și supuneți-vă Trimisului Său». Dacă se întorc, el răspunde doar pentru cele cu care a fost însărcinat, iar vouă vă revine răspunderea pentru cele cu care ați fost însărcinați. Iar de vă veți supune lui, veți fi călăuziți. Și nu-i revine Trimisului decât transmiterea limpede a mesajului.” (Surah An-Nur, 24:54)

Cât despre funcția profetului, sau *nabii*, aceasta este de a-i învăța și de a-i conduce pe ceilalți, chemându-i să urmeze mesajul adus de mesagerul care a venit înaintea lui. Profetia implică o misiune pedagogică, astfel că un profet, așa cum am văzut, este subordonat mesagerului care l-a precedat. Acest sens este concretizat în povestea lui Moise și a lui Aaron. Vorbind despre Moise, Allah spune: „Și i l-am dăruit Noi, prin îndurarea Noastră, pe fratele său Aaron, ca profet.” (Surah Maryam, 15:53). Așadar, Aaron a fost un profet, dar în același timp, Allah l-a trimis pe acesta împreună cu Moise la Faraon ca un sprijin pentru

Moise, astfel că acesta a susținut, de asemenea, un mesager. Diferența dintre cei doi frați este că lui Moise i s-a dat un mesaj inspirat divin, în timp ce lui Aaron nu. Mai degrabă acesta s-a aflat în slujba mesajului revelat lui Moise. La fel, ceilalți profeți trimiși poporului lui Israel erau subordonați mesajului care i-a fost revelat lui Moise și nu au fost purtătorii unei noi legislații primite de la Allah. Acestora li s-au dat comenzi și instrucțiuni, iar ca răspuns, aceștia urmau să-i ghideze pe ceilalți, bazându-se pe mesajul lui Moise. Singura excepție a acestui lucru a fost Isus, căruia i s-a revelat un mesaj de la Allah. Așadar, acesta a fost un mesager căuia i-a fost oferită protecție divină și nu a putut fi lezat de ceilalți.

De asemenea, Coranul mai trasează o distincție între profet și mesager, bazată pe noțiunea denumită în limba arabă *'ismah*, termen ce poate fi redat ca „protecție divină”. Profeților nu li s-a oferit o asemenea protecție, astfel, ca oricare ființă umană au murit, câțiva dintre ei fiind chiar uciși, și nici nu li s-a oferit protecție divină pentru defecte și slăbiciuni omenești, precum greșeala, uitarea și căderea în nesupunere. Fiind un cunoscător al lui Allah, profetul se fortifică împotriva minciunii și a altor acte de neascultare prin puterea voinței lui omenești. Cu alte cuvinte, este o protecție proprie pe care toți oamenii sunt chemați să o pună în aplicare, așa cum Allah le cere credincioșilor: „Și țineți-vă cu toții strâns de Frânghia lui Allah!” (Surah Aal-'Imran, 3:103) Cuvântul din limba arabă folosit în comanda „țineți-vă strâns” este *i'tasimu*, care este derivat din verbul *'asama* și semnifică a păstra, a păzi, a apăra sau a da imunitate. Astfel, credincioșilor li se cere să se păzească împotriva forțelor de dezbinare prin aderarea sau agățarea de „frânghia” lui Allah.

Cât despre *'ismah*, sau protecția oferită unui mesager, aceasta este marcată de două aspecte. Primul aspect îl constituie protecția împotriva uciderii lui, permițându-i astfel să își ducă misiunea până la capăt. Al doilea aspect îl constituie protecția împotriva erorii atunci când sunt

propovăduite cuvintele mesajului trimis de Allah. Astfel, revelația este păstrată atât în memoria mesagerului, cât și în maniera în care aceasta este rostită, astfel încât să nu existe nicio eroare în procesul de transmitere a acesteia celorlalte persoane. Atunci când un mesager termină de transmis celorlalți mesajul care i-a fost încredințat, rolul acestuia de mesager ia sfârșit și începe rolul său de profet. Având în vedere faptul că mesagerul este prima persoană care a primit revelația și că el este prima persoană responsabilă pentru răspunsul la mesaj, rolul său de profet este de a acționa conform acestuia, de a-i învăța pe ceilalți și de a-i chema să accepte și să aplice mesajul revelat.

Profeția nu a făcut nimic care să nege condiția de om a profetului. Ba i-a acordat acestuia rolul de învățat și de învățător. Nici atunci când un profet a devenit mesager, acest lucru nu i-a negat condiția sa de om sau sarcina sa de profet. Astfel, menținându-și această condiție și rolul său profetic, acesta a luat, de asemenea, rolul de mesager, spunând la comandă divină: „Ci eu sunt doar un om, ca și voi!” (Surah al-Kahf, 18:110). De asemenea, în timp ce profeția conferă statutul de învățător, iar profeții sunt dintre cei mai desăvârșiți învățați, ei sunt și cei mai calificați să se angajeze în interpretarea mesajului divin (*ijtihad*), atunci când predau, deducând legi, culegând informații din mesajul divin primit și invitându-i pe alții să cunoască și să îl pună în practică. Dacă, pe de altă parte, acesta este, de asemenea, un mesager, el folosește mesajul care i-a fost revelat. Așadar, având în vedere aceste trei distincții dintre un profet și un mesager în ceea ce privește mesajul primit, tipul de protecție oferit și practica *ijtihad*-ului, este general convenit faptul că un mesager este și un profet căruia i-a fost revelată legislația divină și faptul că un profet este subordonat unui mesager, deducând astfel principiul: „fiecare mesager este un profet, însă nu orice profet este mesager.”

Un om nu devine profet prin experiența acumulată sau prin realizări; el devine profet doar dacă este ales de Allah pentru acest rol; adică este acea persoană aleasă datorită dobândirii științei în conducerea și chemarea celorlalți să îmbrățișeze mesajul divin. Profetul, ca orice altă ființă umană, poate îndura suferințe și greutăți, însă imunitatea la imperfecțiuni și la păcate de care un profet are parte este doar prin propria voință și propriul efort. În plus, ca învățat, profetul este îndreptățit să se angajeze în *ijtihad*.

Cât despre mesager, statutul acestuia este statutul celui cărui i s-a comandat să livreze mesajul lui Allah către oameni. Acestuia i s-a ordonat să nu facă altceva decât să recite și să transmită mesajul. El nu are niciun drept să ofere propriile lui interpretări cu privire la conținutul mesajului revelat. Mesagerul se bucură de protecție divină împotriva pierderii sau uitării vreunei părți a mesajului. Acestuia îi este dată abilitatea de a rosti perfect mesajul și este protejat împotriva uciderii sale tocmai pentru a putea să își ducă la bun sfârșit misiunea.

Pe baza celor prezentate mai sus, putem concluziona faptul că statutul profetiei este legat de însăși persoana profetului. Astfel, condiția de profet se sfârșește odată cu moartea profetului, cum s-a întâmplat în cazul profetului Aaron, iar condiția de mesager nu este corelată cu însăși persoana mesagerului, ci mai degrabă aceasta este corelată cu mesajul care i-a fost revelat. Așadar, atunci când un mesager moare, mesajul pe care acesta l-a adus rămâne același, lucru demonstrat prin faptul că după moartea lui Moise, Torah care i-a fost revelată, a continuat să dăinuie. Profetia este legată de timp și spațiu, în timp ce mesajul divin este universal și continuă după moartea persoanei căreia i-a fost încredințat. Având în vedere această distincție, se poate spune că misiunea profetică a lui Muhammed a fost pentru arabi, în timp ce misiunea sa de mesager a fost pentru întreaga omenire. Așa cum Allah spune: „Spune: «O, oameni! Eu sunt pentru voi toți trimisul lui Allah»” (Surah al-A'raf, 7:158). De altfel, mesajul

adus de către profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!) așa cum este el încorporat în Coran continuă să se răspândească în rândul oamenilor din întreaga lume. Acest lucru contrastează cu faptul că multe dintre hadisuri, adică relatările cuvintelor sau acțiunile Profetului, au fost și vor continua să fie subiect de discuții aprinse și neînțelegeri printre musulmani. Atunci când procesul de revelare a religiei Islamului, care a început în zilele lui Noe și a continuat cu Avraam, Moise și Isus și s-a încheiat cu profetul Muhammed – Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra lor! – demonstrează faptul că nu a mai fost nevoie de profeți. Astfel că, mesajul final și complet a continuat să fie transmis de la o generație la alta prin intermediul învățaților; fiecare dintre ei îndeplinind rolul de profet al generației sale. Având cunoștințele și mijloacele la dispoziția lor, acești oameni de știință îi învață pe ceilalți, îi chemă la adevăr și dreptate și extrag decizii competente din mesajul divin revelat pentru a oferi remedii și soluții la chestiunile și problemele nou apărute în viața societății.

Orice discurs expedit unui profet, fie explicit sau implicit, este de natură pedagogică și instructivă; scopul acestuia fiind de a ghida oamenii spre o cale mai bună și către cele mai bune soluții posibile având în vedere circumstanțele lor curente. Totuși, nu este o legislație nouă. Dar dacă un discurs începe cu imperativul „Spune...”, trebuie să examinăm conținutul care urmează. În cazul în care acesta conține prevederi legale asemenea celor pe care le găsim, de exemplu, în Surah al-Baqara, 2:222, și care se referă la relațiile conjugale cu soția, în timpul perioadei de menstruație, atunci persoana căruia i se adresează imperativul este Mesagerul lui Allah, în rolul său de trimis. Dar în cazul când textul este simplu, instructiv, precum: „Spune: «El este Allah, Cel Unic...»” (Surah Al-Ikhlâs, 112:1), atunci acesta se adresează rolului său de profet. Însă, discursul care conține termenul de „mesager” (*rasul*) în mod explicit, făcându-se referire la hotărârile legale sau la as-

cultarea de Allah, atunci el se adresează Mesagerului lui Allah în rolul său de trimis; în timp ce, dacă se referă la instrucțiuni sau repetiția ce urmărește un act de supunere față de Allah, atunci acesta îi este adresat în calitate sa de profet.

Până în momentul în care este ales de către Allah, nicio persoană nu știe că va deveni profet sau mesager; nu poate avea cunoștințe prealabile despre acest eveniment. Așadar, „Allah alege trimișii dintre îngeri și dintre oameni. Allah este Cel care Aude Totul și Cel care Vede Totul!” (Surah Al-Hajj, 22:75; vezi și Surah Al-An'am, 6:124). Este esențial să înțelegem conceptele profeției și ale statutului de mesager așa cum sunt ele stabilite în Coran și nu cum sunt prezentate de unii pe baza propriilor fantezii și capricii.

Profeții în Coran

Coranul exonerează profeții veniți la poporul lui Israel de acuzațiile false care au fost aduse împotriva lor și insistă asupra condiției lor umane:

„Nu am trimis înainte de tine decât numai bărbați cărora le-am revelat. Întrebați-i pe oamenii Cărții, dacă voi nu știți! Noi nu i-am făcut pe ei niște trupuri care nu mănâncă hrană și ei nu au fost veșnici.” (Surah al-Anbiya, 21:7-8)

Coranul stabilește liniile generale despre cum să privim și să răspundem profeților, ale căror povestiri, așa cum sunt relatate în Coran, furnizează fundamentele sistematice în definirea conturului societăților umane cu care profeții s-au confruntat în diferite perioade de timp. Profetul este citat în Sahih al-Bukhari descriind „structura profetică” a societăților din lume astfel:

„Relația dintre mine și profeții care m-au precedat poate fi asemănătoare cu a unui om care a construit o casă. Casa

a fost bine construită și frumoasă, exceptând faptul că acesteia îi lipsea o cărămidă într-un colț. Oamenii care se plimbau în jurul casei, se mirau spunând: «De ce a fost această cărămidă lăsată pe dinafară?» Eu sunt acea cărămidă. Eu sunt pecetea profeților.”

Atât Coranul cât și Tradiția profetică afirmă infailibilitatea profeților (*'ismah*) în sensul în care niciun profet adevărat nu ar fi fost capabil să comită vreun păcat major. Până la urmă, pentru ca ei să ducă la bun sfârșit scopul pentru care au fost trimiși, profeții trebuie să fie exemple vrednice de a fi urmate. Aceștia trebuie să se situeze deasupra oricărei acțiuni care le-ar compromite integritatea sau care le-ar pune la îndoială mesajul și să fie protejați împotriva posibilității nesupunerii în fața lui Allah prin încălcarea revelației trimise lor.

Relația dintre Profetul Muhammed și profeții care l-au precedat

Coranul rezumă relația dintre Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!) și profeții care l-au precedat prin cuvintele: „Această credință a voastră este o credință unică, iar Eu sunt Domnul vostru. Așadar, adorați-Mă pe Mine!” (Surah al-Anbiya, 21:92). Profeții lui Allah constituie „o singură comunitate” în ceea ce privește mesajul acestora, sursa din care aceste mesaje au venit, chemarea lor la respectarea idealurilor primite de la Allah și la purificarea de sine, precum și apelul lor de a pune bazele civilizației umane pe acest Pământ. Coranul prezintă punctele comune și diferențele dintre profeți și mesageri, în mod similar, arată constantele și variabilele din mesajele pe care le-au adus. În mod specific, Coranul subliniază patru dimensiuni importante: (1) dogma, (2) valorile umane și morale, (3) legislația divină revelată și (4) interacțiunile umane din societate. Cât despre legile nou formulate și detaliate, acestea diferă de la o societate la cealaltă pe baza variabilelor de timp și de loc.

*Actele de adorare pe care Profetul le efectua
înainte de primirea Chemării Divine*

Au fost actele de adorare pe care Profetul le practica înainte și după primirea Chemării Divine bazate pe legile și tradițiile respectate de cei care au primit revelația anterior lui? Savanții de jurisprudență islamică fundamentală se pot împărți în trei categorii pe baza răspunsului la această întrebare. Un grup respinge faptul că Profetul ar fi efectuat actele de adorare conform ritualurilor celor care au venit înaintea acestuia. Al doilea grup afirmă faptul că Profetul a efectuat actele de adorare conform practicilor precedente, iar al treilea grup nu și-a exprimat nicio opinie în acest sens, iar dificultatea provine dintr-o înțelegere greșită a contextului Coranului. Aceia care se identifică cu cel de-al doilea grup citează Surah al-An'am, unde Allah îi poruncește Profetului să „urmeze călăuzirea” a celor „pe care Allah i-a călăuzit” (Surah al-An'am 6:90). De asemenea, ei citează Surah An-Nahl, unde Allah spune: „Apoi ți-am revelat Noi: «Urmează religia lui Avraam cel drept-credincios, care nu a fost dintre politeiști!»” (Surah An-Nahl 16:123), precum și alte pasaje coranice care afirmă unicitatea surselor din tradițiile monoteiste privind credința în Allah Unicul, adorarea, valorile și principiile morale. Prin această afirmație a unicității, unii dintre savanți au afirmat faptul că, dacă evreii și creștinii cred cu adevărat în revelația divină care a precedat Islamul, atunci ei sunt obligați să accepte îndrumarea și lumina Coranului, din moment ce acestea sunt în esență identice cu cele aduse de revelațiile precedente. Cât despre legislația inspirată divin, aceasta diferă de la un profet la altul, dar a fost desăvârșită la final de mesajul compasiunii și al alinării adus de către Profetul Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!). Așa cum citim în Surah al-A'raf 7:158:

„Spune: «O, oameni! Eu sunt pentru voi toți trimisul lui Allah, căruia îi aparține împărăția cerurilor și a pământului. Nu există altă divinitate în afară de El! El dă viață și

El dă moarte. Deci credeți în Allah și în Trimisul Său, profetul cel neînvățat, care crede în Allah și în cuvintele Sale! Și urmați-!! Poate că veți fi călăuziți!»”

Așadar, putem spune că mesajul divin revelat tuturor mesagerilor și profeților este ridicat pe stâlpi bine definiți cum sunt: unicitatea lui Allah, condiția umană a profeților și adevărul mesajului acestora, precum și porunca dată tuturor profeților de a urma mesajul revelat acestora.

Sarcinile atribuite profeților

Allah a atribuit profeților și mesagerilor Săi sarcini și responsabilități pe care trebuie să le ducă la îndeplinire întocmai cum au fost date. Coranul a fost revelat pentru a clarifica care sunt aceste sarcini. Acesta citează exemplul comunităților religioase apuse ale căror percepții despre cine au fost profeții lor au fost distorsionate și avertizează asupra pericolului căderii în aceleași erori în care căzuseră aceștia odată. Coranul insistă asupra condiției umane și lipsa de păcat a tuturor mesagerilor lui Allah cu o clarificare a sensului miracolelor pe care aceștia le-au efectuat. Acesta evidențiază natura finită a capacităților umane ale profeților, reamintind cititorilor săi că indiferent de semnele pe care acești mesageri și profeți le-au efectuat, a fost acțiunea lui Allah Unicul, Cel care nu are partener și Cel care le-a oferit aceste miracole pentru a confirma adevărul mesajelor acestora:

„Spune: «Eu nu sunt decât om, ca și voi, însă mie mi se revelează că Domnul vostru este un Domn Unic. Așadar, căutați calea cea dreaptă către El și rugați-L pe El de iertare!» Și vai pentru cei care îi fac Lui asociați.” (Surah Fusilat, 41:6).

Revelațiile oferite profeților precedenți au luat forma unei porunci de a respecta legislația care le-a fost revelată.

Aceștia urmau să-și sfătuiască oamenii și să le arate cum să practice învățămintele revelate, aplicând astfel ceea ce poate fi denumit ca „jurisprudența evlaviei”. Exemplele lor trăite nu erau un scop în sine, ci au fost, mai degrabă, o extensie a revelației care le-a fost dată. Așadar, așa cum Torah relatează în ceea ce îl privește pe Moise, Aaron și pe ceilalți profeți trimiși la poporul lui Israel, aceste persoane au informat oamenii de ceea ce le-a fost revelat. Apoi ei i-au îndemnat pe oameni să acționeze conform revelației și i-au avertizat împotriva încălcării acesteia.

Sarcinile atribuite Pecetei Profeților

Prima sarcină: Tilawah (Recitarea sau „urmarea” mesajului revelat)

Allah Preaînaltul a comandat Profetului Său (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!) să recite sau să transmită Coranul. Astfel, ni se spune în Surah Aal-Imran că „Allah Și-a arătat bunăvoința față de credincioși, trimițându-le un profet chiar din mijlocul lor, care să le recite versetele Sale, să-i curețe și să-i învețe Cartea și Înțelepciunea, chiar dacă au fost mai înainte în rătăcire învederată.” (3:164). Un alt sens al cuvântului din limba arabă *yatlu* care se referă adesea la „a recita” sau „a vorbi monoton, ritmic” este acela de a urma sau a imita. Allah spune: „Pe Soare și pe strălucirea lui. Și pe Luna care îi urmează!” (Surah Ash-Shams, 91:1-2). O traducere mai literală a frazei „Luna care îi urmează” (*wa al-qamari idha talaha*) ar fi „după cum Luna urmărește Soarele”. Luna are ca sursă de lumină Soarele, iar în acest sens, aceasta este „urmăritoarea” Soarelui sau „succesor” al acestuia.

Putem vedea că Allah întreabă într-un mod retoric: „Și oare acela care se bizuie pe un semn deslușit de la Domnul său și care este recitat (*yatluhu*) de un martor din partea Sa...?” (Surah Hud, 11:17). În acest context, verbul *yatlu* poate fi de asemenea înțeles că „acționează pe baza aces-

tora." Astfel că, recitarea – *tilawah* – revelației lui Allah se poate referi nu doar la faptul de a recita doar revelația, ci și la urmarea acesteia cu înțelesul de a acționa conform legilor și comenzilor sale, interdicțiilor și îndemnurilor pe care le conține. Sensul acesteia include, de asemenea, noțiunea de transmitere de la înălțime, așa cum Allah spune: „Acestea ți le recităm ție din versete și Mesajul Întelepciunii.” (Surah Aal-Imran, 3:58)

A doua sarcină: Tabligh (Anunț, declarație)

Verbul *balagha*, de la care derivă verbul intensificat (substantiv verbal – *tabligh*), înseamnă a ajunge la destinația finală sau la destinație, fie în sens geografic, temporal, fie metaforic.

Citește în Surah al-Nur: „Spune: «Supuneți-vă lui Allah și supuneți-vă Trimisului Său!»” Dacă ei se întorc, el răspunde doar pentru cele cu care a fost însărcinat, iar vouă vă revine răspunderea pentru cele cu care ați fost însărcinați. Iar de vă veți supune lui, veți fi călăuziți. Și nu-i revine Trimisului decât transmiterea limpede [a mesajului] (*al-bal-gh al-mubin*)»”. (Surah al-Nur, 24:54)

Fraza coranică *al-balagh al-mubin* arată că atunci când profeții transmit mesajul lui Allah, ei o transmit în totalitate și îi ajută pe oameni să o înțeleagă pe deplin în sensul aplicării corecte, stabilind-o ca model de urmat, instruindu-i și pe alții să o facă și căutând purificarea de sine.

A treia sarcină: Bayan (Clarificare)

Scopul explicării Coranului este de a preveni sau, cel puțin, de a reduce dezacordurile dintre oameni cu privire la modul de înțelegere a mesajului Coranului. Allah le transmite profeților: „[I-am trimis cu] semne limpezi și cu scripturi. Iar ție ți-am pogorât Noi Coranul, pentru ca tu să le tâlcuiești oamenilor deslușit ceea ce a fost pogorât pentru ei, - poate că ei vor chibzui!” (Surah An-Nahl, 16: 44). Procesul de a face revelația clară are loc prin cuvinte,

acțiuni și actul de aprobare al unei idei sau acțiuni. Allah spune:

„O, oameni ai Scripturii! A venit la voi Trimisul Nostru ca să vă arate multe lucruri din cele pe care voi le-ați ascuns din Scriptură, trecând peste multe altele. V-au venit vouă o lumină și o Carte limpede de la Allah.” (Surah Al-Maidah, 5:15)

Clarificarea ar putea aborda diferite niveluri de semnificație. La un nivel mai general, s-ar putea aborda concepte precum divinitatea și atributele divine. La un nivel mai specific ar putea să se adreseze problemelor credinței, dogmei, jurisprudenței și ritualurilor de cult, toate acestea fiind domenii în care oamenii au nevoie de clarificare. O altă zonă în care se cere clarificarea are legătură cu ceea ce înțelegem atunci când spunem că această carte nobilă – Coranul determină ceea ce este adevărat în revelațiile anterioare sau confirmă adevărul despre tot ce a rămas din ele (Surah Al-Maidah, 5:48), având în vedere faptul că, prin exemplul modului său de trai, Profetul a oferit un model practic de a păstra ce era mai bun și mai adevărat din revelațiile anterioare.

În Surah Al-Qiyamah, Allah îi spune Profetului:

„Nu mișca limba ta pentru ca să-l grăbești! Noi suntem datori cu strângerea lui și cu recitarea lui. Iar când Noi îl vom recita, urmează recitarea sa! Apoi, Noi suntem datori cu tâlcuirea lui.” (Surah Al-Qiyamah, 75:16-19).

Într-un alt verset, Allah declară: „Într-adevăr, Noi am pogorât Coranul și Noi îi vom fi păzitori!” (Surah Al-Hijr, 15:9). De aceea, la fel cum Allah nu a dat rolul de a trimite revelația nimănui altcuiva decât Sie însuși, nu a dat altcuiva nici rolul în păstrarea revelației, transmitând-o ultimului Său profet și explicând semnificațiile versetelor sale neechivoc, „punând-o” în inima Profetului și făcându-l să recite Coranul astfel încât să fie în siguranță și să

nu fie uitat niciun verset din el, apoi să-l clarifice astfel încât, la rândul său, să poată clarifica orice altceva. În felul acesta, diferitele referințe autoritare pentru ființele umane au fost reunite în Coran, care este revelația finală dată pe cetei profeților pe un pământ sfânt.

Prin urmare, autoritatea Coranului de a valida sau invalida alte scripturi este absolută. În mod similar, Coranul este mai presus decât Tradiția Profetului. Aceasta înseamnă că Sfântul Coran înlătură toate distorsiunile și falsificările care au avut loc în ceea ce privește revelațiile trimise profeților anteriori. De asemenea, corectează interpretările celor ignoranți și celor care s-au înșelat, prezentând astfel mesajul din nou într-o formă adevărată, purificată.

A patra sarcină: Nush (Oferirea de sfaturi bune)

Este relatat în Coran că Profetul Hud a spus odată: „O, neam al meu! Nu este în mine pic de ignoranță, ci eu sunt trimis de Stăpânul lumilor. Eu vă vestesc mesajele Domnului meu și eu sunt pentru voi sfătuitor credincios.” (Surah Al-Araf, 7:67-68).

Sarcina de a oferi sfaturi de încredere urmează celei de a transmite mesajul, deoarece sfaturile propuse se bazează pe mesajul care a fost transmis. Conceptul coranic *nush* cuprinde mai multe acțiuni, una dintre ele fiind de a recomanda un comportament, iar dacă persoana sfătuită îl adoptă, îi va aduce beneficii. Se înțelege, bineînțeles, că persoana care oferă sfatul nu dorește altceva decât ceea ce este mai bine pentru persoana pe care o sfătuiește.

A cincea sarcină: Ta'alimuhum al-kitaba wa al-hikma

(Învățându-i Cartea și înțelepciunea)

Citim în Surah Al-Jumu'ah: „El este Cel care le-a trimis celor fără știință de carte un Trimis dintre ei, care să le recite versetele Sale, să-i curățească pe ei și să-i învețe Cartea și Înțelepciunea, după ce ei au fost mai înainte într-o rătăcire învederată.” (Surah Al-Jumu'ah, 62:2).

„Înțelepciunea” (*al-hikmah*) este un concept larg care cuprinde totul, de la legile cosmosului la cunoștințele și descoperirile umane.

Odată ce aflăm despre astfel de lucruri, suntem capabili să combinăm o citire a legii divine – revelația scrisă – cu înțelepciunea, așa cum se manifestă în jurul nostru. Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!) i-a învățat pe companionii săi cum să beneficieze de înțelepciunea și cunoștințele pe care Allah le-a revelat lumii, astfel încât să poată deprinde cum să trăiască în armonie cu creația, în loc să o combată, disprețuiască sau să o ignore.

A șasea sarcină: Tazkiyat nufus al-nasi wa' uqulihim
(Purificarea inimilor și minților oamenilor)

În versetul citat mai sus, aflăm despre sarcina Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!) și anume aceea de a-i determina pe oameni să fie mai evlavioși.

A șaptea sarcină: Ittiba' (Învăță-i să urmeze!)

Verbul *ittaba'a* (substantiv verbal, *ittiba'a*) înseamnă a urma pe cineva sau a merge pe urmele lui. Allah declară că „cei care urmează îndrumarea Mea nu trebuie să se teamă și nici nu se vor întrista.” (Surah Al-Baqara, 2:38). Actul de urmărire despre care se vorbește aici este similar cu cel de a imita atunci când se referă la o altă persoană. Cu toate acestea, spre deosebire de imitație, urmarea de care se vorbește aici se bazează pe înțelegere și dovezi. Prin urmare, atunci când cineva urmează o persoană evlavioasă, se bazează pe soliditatea comportamentului și a argumentelor acestei persoane. Surah Al-Baqarah (2:120) și alte versete din Coran evidențiază diferența dintre a urma pe baza înțelegerii și a cunoașterii și a urma pe baza unui simplu capriciu. Acestea analizează rezultatele acestor căi diferite de urmat astfel încât să ne ușureze alegerea corectă. Cuvântul „a urma” se bazează pe îndrumări și cunoștințe de încredere, nu pe conjuncturi și capricii. După cum spune

Allah prin intermediul profetului Avraam: „O, tatăl meu! Mi-a venit mie știința care ție nu ți-a venit! Deci urmează-mă și eu te voi călăuzi pe un drum drept!” (Surah Maryam, 19:43). Allah i-a poruncit profetului Său să urmeze revelația care-i fusese trimisă, spunând: „Urmează ceea ce ți-a fost revelat de către Domnul tău.” (Surah Al-An’am, 6:106).

În mod asemănător, El le-a poruncit celor care crezuseră în Profet să-l urmeze: „Spune: [O, Profetule]: «Dacă Îl iubiți pe Allah, urmați-mă și Allah vă va iubi și vă va ierta păcatele voastre! Allah e Iertător, Îndurător [Al-Ghafur, Ar-Rahim]!»”. (Surah Aal-Imran, 3:31).

A opta sarcină: Ta’limuhum al-iqtida’ bihi
(Învăță-i pe alții să-l urmeze)

Allah i-a poruncit Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!) să-i imite (*iqtadih*) pe cei care fuseseră îndrumați înaintea lui (Surah Al-An’am, 6:90). Actul de imitare în acest context constă în urmarea căii celui care conduce și felul în care acesta urmează aceste dovezi, fie că este vorba de un conducător profet, un susținător al virtuții sau a orice altceva.

A noua sarcină: Ta’limuhum al-ihida’ bi al-hadi
(Învăță-i pe alții să se ghideze după adevăr)

Procesul de a fi ghidat sau de a găsi îndrumare are de a face cu ceea ce căutăm sau aspirăm și cu alegerile pe care le facem în legătură cu chestiunile pământești sau spirituale. Allah „ți-a așezat stelele, ca să fii călăuzit de ele în mijlocul întunecat al pământului și al mării.” (Surah Al-An’am, 6:97).

Și, vorbind cu Profetul (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!), Allah a spus:

„Spune: «O, oameni! V-a venit Adevărul de la Domnul vostru și acela care se călăuzește este călăuzit doar pentru sine, iar acela care rățăcește, el duce în rătăcire numai su-

fletul său! Iar eu nu sunt păzitor peste voi!»” (Surah Yunus, 10:108).

Îndrumarea ființelor umane de către Allah este de patru tipuri.

Primul tip este îndrumarea acordată fiecărei ființe omenesti responsabile moral sub formă de rațiune, cunoștințe și informații necesare. Așa cum a spus Moise Faraonului: „Susținătorul nostru este Cel care dă tuturor lucrurilor [care există] adevărata lor natură și formă și apoi o călăuzește [spre împlinirea ei].” (Surah Ta-ha, 20:50).

Al doilea tip este îndrumarea pe care Allah îl acordă oamenilor, prin chemarea lor cu ajutorul unuia dintre profeții Săi. Allah i-a zis Profetului:

„Noi i-am dat lui Moise Cartea – deci nu te îndoi de primirea ei! – Și Noi am făcut-o îndreptare pentru fiii lui Israel. Și Noi am făcut dintre ei ocârmuitori care să călăuzească după porunca Noastră, câtă vreme ei s-au arătat statornici și au crezut cu tărie în versetele Noastre.” (Surah Al-Sajda, 32:23-24)

Al treilea tip este îndrumarea divină. Așa cum am citit în Sura Muhammed: „Și printre ei sunt unii care ascultă la tine, însă numai ce ies de la tine și le zic ei acelora cărora li s-a dăruit cunoașterea: «Ce a spus el adineauri?». Aceștia sunt cei cărora Allah le-a pecetluit inimile și care au urmat poftelor lor.” (Surah Muhammed, 47:16-17).

Iar al patrulea tip este îndrumarea către Paradis și Viața de Apoi. Acesta este tipul de călăuzire la care se face referire în Cuvintele lui Allah: „Noi am pogorât versete desluite și Allah călăuzește pe cine voiește El pe o cale dreaptă.” (Surah An-Nur, 24:46).

Aceste patru tipuri de îndrumare se bazează una pe cealaltă.

Fără prima îndrumare, a doua nu va avea loc. În schimb, dacă a patra are loc, aceasta înseamnă că și cele trei tipuri precedente au avut loc.

Nimeni nu poate ghida pe altcineva decât prin rugămintele și invitațiile și mai departe prin stabilirea căilor care duc la adevăr. Allah i-a spus Profetului:

„Astfel, ți-am revelat Noi un Duh, la porunca Noastră. Tu nu ai știut [mai înainte] ce este Cartea și ce este credința, însă Noi am făcut-o lumină cu care călăuzim pe cine voim dintre robii Noștri. Și tu călăuzești pe un drum drept.” (Surah Aș-Şura, 42:52).

Într-o referire la celelalte tipuri de îndrumare, Allah îi spune Profetului: „Tu, [Muhammed], nu călăuzești pe cine-ți place, ci Allah călăuzește pe cine voiește și El îi cunoaște mai bine pe cei ce se lasă călăuziți.” (Surah Al-Qasas, 28:56).

Îndrumarea pe care Allah le-a pregătit celor care fac rău și neagă adevărul sunt menționate în cel de-al treilea tip, adică îndrumarea divină, acordată numai celor care au căutat o adevărată călăuzire, iar cel de-al patrulea constă în intrarea în Paradis în Viața de Apoi. Așa cum citim în Surah Aal-'Imran: „Cum să-i călăuzească Allah pe aceia care au refuzat credința, după ce au crezut și după ce au mărturisit că Trimisul este adevărat și după ce le-au venit semnele limpezi? Allah nu-i călăuzește pe oamenii nelegiuiți!” (Surah Aal-'Imran, 3:86).

Unele tipuri de îndrumare sunt dincolo de puterea oricărei ființe umane, imposibil de furnizat, chiar și de Profet însuși. Acestea sunt: înzestrarea cu rațiune, îndrumarea divină și intrarea în Paradis. Așa cum Allah i-a spus Profetului: „Nu e treaba ta, [o, Muhammed], călăuzirea lor [a celor nelegiuiți pe calea cea bună], căci Allah călăuzește pe cine voiește El.” (Surah Al-Baqara, 2:272). În Surah Al-Isra se spune că „acela pe care-l călăuzește Allah este [cu adevărat] cel bine călăuzit, iar acelora pe care El îi duce în răătăcire nu le vei găsi ocrotitori afară de El.” (Surah Al-Isra, 17:97).

Ceea ce înseamnă că cei care caută îndrumare vor primi călăuzire de la Allah și vor intra în Paradis. Citiți în Surah

Al-Insan: „Noi l-am călăuzit pe drum, fie că el va fi mulțumitor, fie că el va fi nemulțumitor.” (Surah Al-Insan, 76: 3), iar în Surah Al-Balad: „Și nu i-am dat lui două drumuri?” (Surah Al-Balad, 90:10), unde „cele două căi” se referă la ceea ce se poate stabili despre bine și rău, prin intermediul rațiunii și legii. Vorbind despre posibilitatea oamenilor de a se înșela prin alegerile lor intenționate, Allah avertizează:

„Spune: «Domnul meu a poruncit numai dreptatea! [Și vă poruncește vouă]: Întoarceți-vă fețele voastre la toate locurile de Rugăciune și invocați-L pe El cu credință adevărată în religia Lui! Precum v-a creat El, așa vă veți întoarce. El a călăuzit o parte, în vreme ce o parte a meritat să o lase să rătăcească; căci ei și i-au luat pe șeitani ca aliați, în locul lui Allah, și au socotit că sunt bine călăuziți.»” (Surah Al-Araf, 7:29-30).

Allah spune: „Nicio nenorocire nu-l lovește pe om decât numai cu îngăduința lui Allah. Iar aceleia care crede în Allah, El îi va călăuzi inima. Allah este Atoateștiutor.” (Surah Al-Tafgabun, 64:11), făcând referire la călăuzirea dată de Allah unei persoane care caută adevărata călăuzire. (Cu privire la îndrumare, vezi și Surah Al-An’am, 6:87 și Surah An-Nisa, 4:68).

A zecea sarcină: Ta’limuhum al-ta’assibihi

(Învăță-i să-l urmeze ca model)

Cuvântul arab tradus „model” sau „pildă” (*uswah*) se găsește numai în trei locuri: „Ați avut voi în Trimisul lui Allah o pildă frumoasă, pentru cel care nădăjduiește în Allah și în Ziua de Apoi și îl pomenește pe Allah mereu.” (Surah Al-Ahzab, 33:21), „Ați avut voi o pildă frumoasă în Avraam și în aceia care au fost alături de el.” (Surah Al-Mumtahana, 60: 4) și „Voi ați avut în ei o pildă frumoasă, pentru cel ce nădăjduiește în Allah și în Ziua de Apoi.” (Surah Al-Mumtahana, 60: 6).

Unul dintre modurile în care se poate lua ca exemplu modelul comportamentului Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!) este acela de a respecta învățăturile Coranului însuși. Odată, când a fost întrebat despre caracterul Profetului, Aisha (Allah fie multumit de ea!) a răspuns: „Nu citiți Coranul? Caracterul său este reflectat în Coran.”

Urmarea unei persoane pe care o luăm ca exemplu înseamnă a privi cuvintele și acțiunile acestei persoane ca provenind din cauze particulare și cu ocazii diferite și fiind corelate cu hotărâri sau porunci de un anumit tip. Cuvintele și faptele acestei persoane nu trebuie examinate fragmentar, ci în întregime, ca un fenomen general ordonat de legi și principii universale care pot fi studiate și analizate astfel încât, după ce am plasat declarațiile și acțiunile modelului într-un cadru mai larg, putem căuta și scopurile din spatele tuturor lucrurilor pe care această persoană le-a spus și le-a făcut.

A unsprezecea sarcină: Al-Haymanah (Exercițiul finalității și a supremației)

Procesul sau actul de *haymanah* se regăsește în Surah Al-Ma'idah, unde Allah îi spune Profetului: „Fiecăruia dintre voi, Noi i-am dat o lege și o rânduială. Dacă ar fi voit Allah, v-ar fi făcut o singură comunitate, dar El voiește să vă încerce în ceea ce v-a dat. Deci întreceți-vă în plinirea de fapte bune, căci la Allah este întoarcerea voastră, a tuturor, și El vă va înștiința despre cele asupra cărora ați avut păreri deosebite!” (Surah Al-Ma'idah, 5:48). Expresia „a determina ceea ce este adevărat în ea” este o redare a expresiei arabe *Muhayminan alayhi*, ceea ce înseamnă să urmăriți sau să păziți, să supravegheați și, prin urmare, să exersați supremația sau ascensiunea cuiva sau a ceva. Acesta este rolul pe care Coranul îl descrie ca fiind în raport cu scripturile care l-au precedat: determinarea adevărului pe care îl mai conțin și confirmarea acestui adevăr.

Fiind revelația finală, Coranul devine unica sursă de autoritate religioasă pentru ființele umane. Ca atare, ea elimină orice distorsiuni, falsuri și interpretări greșite introduse sau impuse mesajului adus de profeții anteriori și transmis de la o generație la alta și prezintă acest mesaj în forma sa pură.

Ayah (miracolul sau semnul) în mesaje
anterioare și în mesajul final

În înțelepciunea divină era necesar să fie aleși în mod special profeții, deoarece aceștia aduc oamenilor mesaje de îndrumare și lumină pentru omenire. Așa cum Allah a declarat Profetului: „Am trimis Noi profeți și mai înainte de tine. Și le-am dat lor soațe și urmași. Însă niciun trimis nu a putut să aducă vreun semn decât cu voia lui Allah. Și fiecare soroc a fost scris într-o Carte.” (Surah Ar-Rađ, 13:38).

Deși profeții sunt ființe umane din punct de vedere fizic, ei fac parte, din punct de vedere spiritual, din ordonanța divină, pregătiți să primească inspirația divină și puterea spirituală pentru care au fost desemnați. În ceea ce privește Isus, Allah afirmă: „I-am dat lui Isus, fiul Mariei, semne limpezi și l-am întărit pre el prin duhul sfânt.” (Surah Al-Baqara, 2:253) și, adresându-se lui Muhammed, Allah a spus: „A coborât cu el Duhul cel credincios. Peste inima ta, pentru ca tu să fii dintre prevenitori. Într-o limbă arabă limpede.” (Surah Aș-Şuara, 26:193-195).

Ei au fost capabili să primească revelația prin intermediul îngerilor, în timp ce legăturile umane cu cei din jurul lor i-au pregătit să le transmită altora ceea ce li s-a revelat. Așa cum Allah explică în Surah Al-Anam despre opoziției Profetului:

„«De ce nu a fost pogorât asupra lui [Muhammed] un înger?» Însă de-am fi trimis Noi cu el un înger, treaba ar fi fost terminată, căci după aceea nu li s-ar mai fi dat lor

niciun răgaz! De l-am fi făcut Noi un înger [pe Profet], l-am fi făcut Noi cu chip de om și s-ar fi aflat în aceeași încurcătură în care sunt ei.” (Surah Al-Anam, 6:8-9).

Coranul vorbește despre cum, în toate vremurile, oamenii au cerut profetului lor un „semn” sau *ayah*. Atunci când această cerere a fost făcută cu dorință sinceră de a găsi adevărul, ea a fost întâmpinată cu un răspuns pozitiv, în timp ce atunci când a fost făcut cu alte motive, Profetul în cauză a refuzat să se angajeze în acest fel de „negociere” cu Atotputernicul.

Un miracol sau un semn este precum o declarație a lui Allah că robul Său a vorbit adevărul. Cu toate acestea, nu îl face pe trimis să înceteze să mai fie o ființă umană. Nici nu abrogă legile naturii nici nu intenționează să blocheze rațiunea umană sau să o oblige la o supunere umilă.

1. *Distincția coranică dintre un miracol (Mu-jizah) și un semn (Ayah)*

A devenit obișnuită expresia „miracolele profetilor” în locul conceptului coranic de „semnele profetilor”. Se ridică apoi întrebarea: Ce efecte au rezultat din această confuzie? S-ar putea spune că deși „miracolele” cât și „semnele” erau inițial văzute ca dovadă sau confirmare a persoanei prin care Allah a adus evenimentul în cauză, confuzia dintre noțiunile de „semn” și „miracol” a înrădăcinat o atitudine de îndârjire și sfidare printre cei predispuși să reziste adevărului. Diferența dintre cele două este de fapt destul de semnificativă. Ce este evident este că „miracolul” tinde să provoace rezistență și sfidare în rândul celor care îl văd. În ceea ce privește „semnul”, el include elementul miraculos, dar prezintă acest eveniment ca o dovadă, funcția unui „semn” fiind acela de a-i pregăti pe cei care îl asistă să asculte mai atent și de a fi mai receptivi la Mesaj și purtătorul de mesaje.

2. Termenul „miracol” (Mu'ajizah): definiția și utilizarea sa în Coran

Termenul arab *ajz* exprimă sentimentul de eșec, slăbiciune sau incapacitate de a face ceva; ca atare, aceasta exprimă opusul abilității sau puterii.

După cum a strigat Cain: „Vai de mine! Oare sunt eu mai neputincios decât acest corb și nu sunt în stare să îngrop cadavrul fratelui meu?” (Surah Al-Maida, 5:31).

Intr-un alt verset Allah afirmă: „Cele care vi se făgăduiesc vor veni [neîndoielnic], iar voi nu le veți putea împiedica.” (Surah Al-Anam, 6:134). Cu alte cuvinte, ei nu sunt capabili nici să încetinească venirea judecății divine pentru ei înșiși, nici să împiedice pe alții de la urmarea profetilor. În Surah Saba'a găsim un alt derivat al rădăcini *ajz*, acolo unde Allah vorbește despre „cei care se luptă împotriva mesajelor noastre, încercând să învingă scopul lor (*mu'ajizin*)” (Surah Saba'a, 34:5) prin convingerea greșită, aceea că nu există nicio înviere, nicio răsplată sau nicio pedeapsă în viața care va veni. Aceeași rădăcină apare în avertismentul Profetului pentru cei care neagă adevărul că „voi nu veți putea să[-L] slăbiți pe pământ și voi nu aveți ocrotitor și ajutor afară de Allah.” (Surah Aș-Şura, 42:31).

Ca să clarificăm, utilizarea coranică a termenilor derivați din rădăcina trilaterală *ajz* nu are nimic de-a face cu semnele aduse de profeți în sprijinul mesajelor lor. De fapt, nimic nu indică faptul că termenii de *mu'ajizah* și *ayah* sunt sinonime. Prin urmare, este nevoie să reclarificăm conceptele coranice, cum ar fi „semn” sau *ayah* și să le distingem de cele non-coranice, cum ar fi cele ale „miracolu-lui” sau *mu'ajizah*. Există o serie de concepte complementare ale Coranului, utilizarea oricăruia dintre acestea va determina asocierea cu alți termeni și concepte complementare. Cu toate acestea, dacă un concept străin, non-coranic este intercalat între ele, acestea își pierd coerența și complementaritatea reciprocă și astfel le distorsionează și le schimbă semnificația.

Al-Qadi ibn al-Baḳillani a menționat patru condiții care trebuie îndeplinite pentru ca ceva să fie considerat miraculos (*mu'ajiz*). Aceste patru condiții sunt: (1) numai Dumnezeu este capabil să facă miracole; (2) este atât de neobișnuit încât se poate spune că se încalcă o lege a naturii; (3) doar un profet le poate manifesta și (4) are loc în mâinile unui profet care cheamă poporul la care a fost trimis cu afirmația că este un semn al adevărului mesajului.

3. Semnificația termenului *ayah*

Cuvântul *ayah* a fost definit ca semn sau semnal. Se poate referi și la o unitate sau un verset al Coranului. Potrivit lui Abu Bakr: „motivul pentru care un verset al Coranului este numit *ayah* este acela că servește drept indicator care semnalizează că o parte a cuvântării s-a încheiat și urmează o altă parte”.

De asemenea, s-a sugerat că motivul pentru care fiecare verset al Coranului este numit *ayah* este pentru că un set de cuvinte din Coran dezvăluie semnele și minunile lui Allah. Mai mult, cuvântul *ayah* se poate referi la o învățătură sau o pildă, așa cum spune Allah: „Într-adevăr în povestea lui Iosif și a fraților săi sunt învățături pentru aceia care caută.” (Surah Al-Araf, 12:7).

4. Conceptul de *ayah* în spusele profeților

S-a transmis de la Abu Hurayrah că Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!) a spus: „Fiecare profet a primit semne pe baza cărora oamenii și-au pus încrederea în El. Ceea ce mi-a fost dat este o revelație cu care Allah m-a inspirat. Prin urmare, am speranța că în Ziua Învierii voi avea un număr mare de oameni care să mă urmeze.” Observați că nu este folosit termenul „miracol” (*mu'ajizah*); dimpotrivă, este folosit conceptul coranic de „semn” sau *ayah*.

5. Conceptul de *ayah* în Coran

Al-Isfahani a definit *ayah* ca fiind un semn clar, vizibil. Termenul *ayah* a fost de asemenea folosit pentru a se referi la o clădire înaltă, așa cum spune Hud: „Clădiți voi pe fiecare înălțime un semn, jucându-vă? Și durați voi zidiri, de parcă ați fi nemuritori?” (Surah Aș-Şuara, 26:128-129). Cuvântul *ayah* este derivat din substantivul verbal *al-ta'ayyī*, care este actul de a fixa și de a se stabili pe ceva. Verbul *ta'ayya* a fost, de asemenea, definit mai mult sau mai puțin sinonim cu verbul *arfaqa*, adică de a fi util sau de a servi, sau cu verbul *awiya*, adică pentru a oferi adăpost.

6. Semnificațiile asociate cuvintelor *ayah* și *ayaat* în Coran

Aici va fi necesar să facem o distincție între *ayah* în sensul unei unități structurale a Coranului și *ayah* în sensul mai logic. Folosit în primul sens, fiecare parte a Coranului care transmite o reglementare sau un înțeles autonom ar fi o *ayah*, indiferent dacă unitatea lingvistică în cauză constituie o *sura*, aducă un capitol întreg al Coranului, sau doar o parte sau o diviziune a surei. În mod alternativ, fiecare parte a unei sure separate de alta printr-un indicator verbal ar putea fi numită *ayah*, pe baza căreia se calculează numărul versetelor (*ayaat*) dintr-o sura. Cele 3 sensuri ale cuvântului *ayah* sunt următoarele:

- a) „Semnele” sau *ayah* în sensul tiparelor permanente și legilor observabile în cosmos. Acest sens al cuvântului se găsește în pasajul care spune:

„Printre semnele Lui [este acela] că El v-a creat pe voi din țărână și apoi iată-vă pe voi oameni care v-ați răspândit [pe pământ]. Și printre semnele Lui [este acela] că El v-a creat din voi înșivă soațe, pentru ca voi să trăiți în liniște împreună cu ele. Și El a pus între voi dragoste și îndurare și întru aceasta sunt semne pentru un neam [de oameni] care chibzuiesc. Și printre semnele Lui sunt crearea ceru-

rilor și a pământului și deosebirea limbilor voastre și culorilor voastre. Întru aceasta sunt semne pentru cei care știu. Și printre semnele Lui sunt somnul vostru în timpul nopții și în timpul zilei și căutarea de către voi a harului Său. Întru aceasta sunt semne pentru un neam [de oameni] care aud. Și printre semnele Lui este [acela] că El vă arată vouă fulgerul, cu teamă [de trăsnet] și cu nădejde [în ploaie], și că pogoară apă din cer, cu care învie pământul, după moartea lui. Întru aceasta sunt semne pentru un neam [de oameni] care pricep. Și printre semnele Lui este [acela] că cerul și pământul există prin porunca Sa, iar dacă vă va cheama pe voi cu o chemare, veți ieși voi din pământ.” (Surah Ar-Rum, 30: 20-25).

- b) „Semnele” sociale, cum ar fi cele pe care le găsim în povestirile profeților. Acest sens al cuvântului poate fi văzut în următorul pasaj:

„După cum declară Allah: «Și Noi l-am trimis pe Noe la neamul său și a rămas printre ei o mie de ani fără cincizeci de ani. Și i-a apucat pe ei potopul, pentru că au fost nelegiuți. Și i-am mântuit Noi pe el și pe locuitorii corabiei și am făcut Noi [această întâmplare] un semn (al harului nostru) pentru toți oamenii (pentru luare-aminte)».” (Surah Al-Ankabut, 29: 14-15).

- c) Versetele din Coran. Semnificația cuvântului se găsește în Surah Al-Naml care spune: „Acestea sunt versetele Coranului, ale unei Cărți limpezi – o călăuză și o bunăvestire pentru dreptcredincioși.” (Surah Al-Naml, 27: 1-2).

7. *Ayah sau „semnele” profeților*

În Coran, cuvântul *ayah* apare uneori la singular, iar alteori în plural, *ayaat*. În Surah Al-Mu'minun se folosește la singular: „...am făcut Noi din fiul Mariei și din mama sa un simbol sau un semn (din harul nostru).” (Surah Al-Mu'minun, 23:50). Forma singulară, mai degrabă decât cea de plural, este folosită pentru că fiecare dintre cei doi –

Isus și mama sa, Maria – a contribuit la un singur „semn” mai mare, spre deosebire de ceilalți. Vorbind despre Moise, Allah spune: „Și într-adevăr, am dat lui Moise nouă mesaje clare.” (Surah Al-Isra, 17: 101).

În Surah Al-Araf, Profetul Salih vorbește poporului Thamud, spunând:

„Și [neamului] Thamud [i l-am trimis] pe fratele lor Salih, [care] le-a zis: «O, neam al meu! Adorați-L numai pe Allah! Voi nu aveți altă divinitate în afara Lui! Iată că aveți dovada limpede a adevărului venit de la Domnul vostru. Aceasta este cămila de la Allah, dăruită vouă drept semn. Lăsați-o să mănânce pe pământul lui Allah și nu o atingeți cu niciun rău, ca să nu vă ajungă un chin dureros!»” (Surah Al-Araf, 7:73).

Acest „simbol” a fost trimis să prezinte oamenilor un semn atât de clar că nu ar avea nicio scuză înaintea lui Allah dacă ei nu vor răspunde la aceasta cu credință și ascultare. Din nou, putem observa în Surah Al-Anam: „Și totuși ori de câte ori le vin semne de la Domnul lor, ei (cei care sunt hotărâți să nege adevărul) se întorc de la ele.” (Surah Al-Anam, 6: 4) și în Surah Yunus: „Spune: «Priviți la cele care sunt în ceruri și pre pământ!» Însă nici semnele și nici avertismentele nu sunt de folos pentru oamenii care nu cred!” (Surah Yunus, 10: 101).

8. *„Semne” destinate să inspire frică sau să prezinte o provocare*
Allah declară:

„Și nimic nu ne împiedică să trimitem semnele cu excepția faptului că înaintașii le-au ținut de minciună. Și i-am dat neamului Thamud cămila, care a fost un semn vizibil, însă ei s-au purtat nedrept cu ea. Și Noi nu trimitem semne decât ca avertizare.” (Surah Al-Isra, 17: 59).

„Semnele” la care se face referire aici sunt cele care au fost trimise unor neamuri în trecut, pentru a stârni frică în

cei care au fost martori. Cât despre generația oamenilor printre care s-a născut Profetul, Allah a afirmat că nu îi va copleși cu pedeapsa. Mai degrabă, în relația cu acești oameni, Allah le-a trimis dovezi, în loc de pedeapsa pe care au căutat-o cu atâta nerăbdare. (Surah Al-Ankabut, 29:54).

9. *Caracteristicile distinctive ale „semnelor” mesajului final*

Mesajul final către omenire, cu privire la miracole (*al-mu'ajizat*) și semne (*al-ayah*), diferă de mesajele revelate anterior prin stil, formă și conținut. Allah a făcut ca profeția și mesajul lui Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!) să fie întemeiate pe cunoaștere și pe rațiune. În timpul Profetului, oamenii au fost pregătiți să înțeleagă discursul final al Creatorului adresat lor. Ca atare, ei au început să-și conștientizeze capacitatea de a face conexiuni între semnele astrale (tiparele observate și legile naturii) și „semnele” scrise în Coran, astfel încât aceștia au fost determinați să creadă în realitatea Sursei Universale Nevăzute. Allah se adresează comunității Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!), zicând: „Sau voiți [voi, musulmanii] să-i cereți trimisului vostru, așa cum i s-a cerut lui Moise mai înainte? Și cel care alege să nege dovada adevărului, acela s-a depărtat de la calea cea dreaptă.” (Surah Al-Baqara, 2: 108).

Intenția lui Allah pentru noi este de a dezvolta în continuare instrumentele de investigare, reflecție, contemplare asupra expansiunii universului și a legilor sale și întărirea legăturii dintre noi înșine și cel care a pus Pământul și resursele sale la dispoziția noastră. Cosmosul și legile sale sunt semne miraculoase care s-au manifestat pentru ființele umane pentru ca ele să contemple semnificațiile lor atât pe plan material cât și spiritual și astfel sunt folosite în slujba pământului și a tuturor locuitorilor săi.

Semnul acordat lui Muhammed, ultimul profet al lui Allah, a fost Coranul. Prin dăruirea acestui semn, Allah i-a dat omenirii responsabilitatea de a descoperi, a investiga și a reflecta asupra realităților universului în vremuri suc-

cesive. După cum citim în Surah Al-Dhariyat: „Pe pământ se află semne ale existenței lui Allah pentru cei care cred cu putere. Ca și în voi înșivă. Voi nu vedeți?” (Surah Al-Dhariyat, 51: 20-22). Aici avem un îndemn de a combina o citire a revelației scrise sub forma Coranului și revelația naturală manifestată în universul din jurul nostru.

Acest îndemn se găsește în numeroasele pasaje ale Coranului, deoarece prin această „dublă citire” a revelației suntem împuterniciți să îndeplinim responsabilitatea dată de Allah ca locuitori și administratori pe Pământ. Prin această dublă citire a revelației, dezvoltăm instrumente cu care să raționăm, să reflectăm, să investigăm, să înțelegem, să explicăm, să interpretăm, să reinterpretem și să ne utilizăm cunoștințele în mod creativ.

Toate aceste funcții necesită abilități autonome, eficiente, raționamente solide. Mesajul Coranului ne conduce către domeniul nevăzutului nu pentru a bloca rațiunea, ci pentru a face rațiunea să funcționeze și să ne ajute să vedem că domeniul nevăzut este supus aceluiași Creator Măreț la care lumea vizibilă e pusă.

Prin urmare, nu există niciun motiv să ne temem de Natură sau să fugim de necunoscut. Mai degrabă, suntem chemați să le studiem și să le înțelegem cu ajutorul „semnelor” cărții revelate. În ceea ce privește universul, nu intenționează să ne uluiască sau să ne sperie printr-o supunere născută din ignoranță. Mai degrabă, este un domeniu al acțiunii constructive care reprezintă punctul central al adevăratei stăpâniri.

Dacă ajungem să confundăm conceptele coranice cu noțiuni care sunt străine cadrului de referință al Coranului, ne punem în pericol capacitatea noastră de a înțelege corect Coranul. Motivul este faptul că noțiunile derivate din surse sau cadre de referință non-coranice vor fi încărcate cu presupozitii sau premise care diferă de perspectiva coranică și pot intra în conflict cu aceasta. Prin urmare, interpolarea acestor noțiuni în constelația noastră de concepte coranice, care derivă direct de la Allah, va ascunde și

va denatura cadrul conceptual al Coranului. Și, de fapt, este ceea ce s-a întâmplat în legătură cu conceptele de semn (*ayah*) și cel de miracol (*mu'ajizah*), primul dintre ele este coranic, iar cel din urmă nefiind coranic. Atunci când teologii scolastici și filosofi musulmani au înlocuit expresia „semnele profeților” (*ayat al-anbiya*) cu expresia „miracolele profeților” (*mu'ajizat al-anbiya*), acest lucru a venit în contradicție cu intenția divină din spatele conceptului de *ayah* sau semn, care încurajează o asociere între manifestările Divinului în universul fizic și manifestările sale în revelația scrisă.

Având în vedere înțelegerea corectă a conceptului de *ayah* sau semn, finalitatea profeției și mesajului lui Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!) se reflectă în capacitatea oamenilor de a face legătura între semnele concrete ale existenței și atributelor lui Allah în lume și semnele lingvistice ale Divinului în Coran, cu sau fără prezența directă a unui profet.

Odată cu trecerea timpului, s-a produs o confuzie între semnul care fusese dat Profetului – Coranul – și miracolele care au fost făcute prin intermediul profeților anteriori precum Moise, Isus și alții. Miracolele unor foști profeți, mai ales ale lui Moise și ale lui Isus, au fost evenimente observabile în lumea materială, care erau potrivite pentru epocile în care au fost revelate mesajele lor divine asociate. În multe astfel de situații, cei ale căror inimi au fost împietrite față de mesajul lui Allah au cerut miracole. În urma manifestării miracolelor, ei au persistat în necredința lor și au fost distruși de Allah, servind ca avertisment celorlalți. După cum spune Allah în Surah Al-Isra: „Și nimic nu ne-a împiedicat să trimitem [acest mesaj ca și cele anterioare] cu semne miraculoase [în urma lui], cu excepția [cunoștinței noastre] că poporul vechi [prea adesea] i-a dat minciuna.” (Surah Al-Isra, 17:59).

Spre deosebire de mesaje anterioare primite de la Allah, Coranul a fost considerat o vestire atât a avertismentelor, cât și a veștilor bune. Mai mult, a fost transmis

într-un mod care nu a făcut nimic pentru a bloca sau a împiedica puterile intelectuale umane. Semnele miraculoase date lui Moise în timpul lui Faraon, care au fost întâmpinate cu inimă împietrită din partea fiilor lui Israel, au fost legate de o înăsprire a legii divine, ca și cum supunerea fiilor lui Israel la o teocrație era un înlocuitor al pedepsei de a fi exterminați. Aceasta a fost baza decretului divin în rândul fiilor lui Israel: „Dacă cineva ucide un suflet, afară de cazul în care este o pedeapsă pentru crimă sau răspândirea corupției pe pământ – va fi ca și cum ar fi ucis toată omenirea...” (Surah Al-Maida, 5:32). De aceea, o astfel de persoană a trebuit să fie ucisă fără posibilitatea de a fi grațiată sau de a plăti prețul sângelui.

Coranul atrage atenția musulmanilor asupra legăturii dintre respingerea semnelor miraculoase ale lui Allah și pedeapsa divină ulterioară, și din cauza acestei conexiuni, Allah nu a acordat miracole concrete precum învierea celor morți, vindecarea celor bolnavi, înmulțirea alimentelor și altele asemănătoare, oamenilor din timpul lui Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!). După cum am văzut în Surah Al-Isra, citată mai sus: „Și nu Ne împiedică să trimitem semnele decât numai faptul că înaintașii le-au ținut de minciună. Și i-am dat [neamului] Thamud cămila, care a fost [un semn] vizibil, însă ei s-au purtat nedrept cu ea. Și Noi nu trimitem semne decât ca amenințare.” (Surah Al-Isra, 17:59) sau, asemenea „oamenilor din vechime” acești indivizi pur și simplu căutau o scuză pentru a respinge credința în Muhammed, mesajul său și Viața de Apoi. Așa cum am citit în Surah al-Furqan:

„Și Noi nu am trimis mai înainte de tine decât trimiși care au mâncat bucate și au umblat prin piețe. Și Noi v-am făcut pe unii dintre voi încercare pentru alții, [ca să vedem] dacă veți fi voi statornici. Iar Domnul tău este Cel care Vede.” (Surah Al-Furqan, 25:20).

Ori de câte ori oamenii aveau o obiecție față de mesajul Profetului, Coranul a respins-o cu un argument mai pu-

ternic. Astfel, de exemplu, atunci când oamenii s-au plâns de trimiterea fragmentară a Coranului, răspunsul a venit în Surah al-Furqan, unde Allah a spus:

„Și zic aceia care nu cred: «De ce nu i-a fost trimis Coranul dintr-o singură dată?» Așa a fost revelat pentru ca Noi să întărim cu el inima ta cu aceasta. Noi l-am arajat astfel încât să formeze un tot unitar treptat și cu grijă. Și ei (care neagă adevărul) nu-ți vor putea niciodată să te batjocorească cu jumătăți de adevăr amăgitoare, fără ca Noi să venim cu Adevărul și cu o explicație mai frumoasă.” (Surah Al-Furqan, 25:32-33).

Avem o mulțime de versete care oferă argumente concludente pentru arăta că Sfântul Coran este cel mai mare și cel mai incontestabil dintre toate semnele. Cu toate acestea, chiar dacă niciun profet sau mesager nu a niciun semn asemănător Coranului înainte, poporul din timpul Profetului era atras de povestirile minunilor fizice făcute de mesageri anteriori. Ca o consecință, ei au văzut absența unor astfel de miracole din partea lui Muhammed ca denigrare a mesajului său și a statutului său. Oamenii l-au comparat cu Moise, ale cărui minuni au fost vizibile asupra oamenilor din Egipt conduși de Faraon și care au despărțit Marea Roșie, făcându-i pe dușmanii săi să se înece în căutarea fiilor lui Israel și cu Isus pe care l-au văzut când a înviat morții și a vindecat bolnavii. Desigur, aceste semne și minuni puternice nu au fost suficiente pentru a împiedica poporul lui Israel să se închine unui vițel de aur în pustiu, nu după mult timp după ce au trecut Marea Roșie. Nici nu a fost suficient, după ce au văzut alte popoare închinându-se la idoli, pentru a se descuraja de la a-i cere lui Moise să le facă un idol la care să se închine. În mod evident, aceste minuni nu au reușit să trezească mințile și inimile oamenilor.

Cu toate acestea, astfel de narațiuni i-au determinat pe unii oameni să-i atribuie miracole fizice Profetului Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!)

și, în consecință, să se preocupe cu povestiri despre miracole, în loc să-și concentreze atenția asupra Coranului. Între timp, pun deoparte protejarea Coranului prin propriul său mesaj, care se adresează oamenilor la orice stadiu al dezvoltării lor culturale, științifice și academice, în favoarea povestirilor miracolelor atribuite Trimisului lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!).

Acestea au fost urmate de încercările de a reconcilia astfel de povestiri cu versetele din Coran, care afirmă fără echivoc că singurul semn sau miracol asociat cu mesajele islamice este Coranul. Toate considerațiile referitoare la minunile atribuite Trimisului lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!) trebuie judecate în lumina a ceea ce Coranul are de spus pe această temă. În caz contrar, mintea musulmanului se transformă într-un focar de superstiții. Poziția Coranului în această chestiune este clară, iar poziția savanților musulmani trebuie să se conformeze cu cea a Coranului.

Minunatul, durabilul miracol al Coranului a fost suficient pentru Trimisul lui Allah (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!) și ar trebui să fie suficient și pentru comunitatea musulmană. Și Allah știe cel mai bine.

10. Mesajul final și caracteristicile sale distinctive

Coranul a fost păstrat de Allah însuși: în forma sa perfectă, în stilul său, în unicitatea și inimitabilitate sa, în timp ce sarcina de a păstra cărțile revelate anterior a fost încredințată cărturarilor și clerului, iar aceștia au uitat, au denaturat și au pierdut părți din scripturile lor. În Tradiția profetică ni s-a oferit un corp complet și integral al literaturii care funcționează în armonie cu Coranul pe niveluri de explicare și aplicare, rolul Coranului fiind acela de a confirma și de a „supraveghea” Sunnah în sensul că acesta servește drept criteriu pe baza căruia stabilim ceea ce este valid sau invalid în *Sunnah*, așa cum a ajuns la noi. Împreună cu Coranul, Tradiția profetică joacă un rol în modelarea legislației islamice. Pentru a reglementa rolul pe

care *Sunnah* îl joacă în acest proces, s-au stabilit reguli bazate pe o combinație de dovezi raționale, dovezi secundare și dovezi în jurul cărora există unele dezacorduri. Având în vedere amploarea și natura globală al acestui proces și relevanța universală continuă, acesta a dăinuit și a prosperat.

CONCLUZIE

Tradiția profetului Muhammed (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!) este suma pildelor și experiențelor lăsate de profeții de dinaintea lui. Povestea vieții și exemplul Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!) merită atenția oamenilor de pretutindeni, deoarece reunesce experiențele și învățăturile tuturor celorlalți profeți și trimiși. În el îl vedem, de exemplu, pe Noe cu răbdarea și perseverența lui, îl vedem pe Avraam cu lupta sa în aflarea adevărului, evlavia și ascultarea lui, îl vedem pe Moise cu munca și preocuparea lui profundă față de poporul său, îl vedem pe Isus cu strădania sa de a-și învăța oamenii adevărurile profunde și esențiale ale religiei lor. Căci Coranul constituie esența revelației divine, în timp ce *Sunnah* este chintesenta experiențelor profeților anteriori cu popoarele lor și pildele pe care ni le-au lăsat. Allah a poruncit Profetului (Pacea și binecuvântarea lui Allah fie asupra sa!):

„Spune: «Eu nu sunt primul dintre trimiși și ca toți ceilalți, nu știu ce se va întâmpla cu mine sau cu voi. Eu nu sunt decât un prevenitor limpede». Spune: «V-ați gândit voi (ce veți face) dacă acest lucru este cu adevărat (o revelație) de la Allah și totuși voi respingeți adevărul ei?» (Sura Al-Ahqaf, 46:9-10).

Văzute din această perspectivă, Coranul și *Sunnah* sunt capabile să întărească credincioșii din toate timpurile și locurile, protejându-i de încercările Satanei și a urmașilor săi de a aduce astfel de credincioși în rândurile celor care

refuză să se supună. Citirile parțiale, decontextualizate ale Coranului și ale *Sunnei* sunt periculoase, dacă nu sunt legate ferm de principiile și valorile universale prezentate în Coran și de scopurile sale superioare. Tradiția profetică trebuie legată indisolubil de Coran într-un mod care să nu permită nicio contradicție sau vreun conflict între cele două, ci, mai degrabă, să le combine într-o unitate structurală fără întrerupere. Păstrarea exemplului Profetului (*Sunnah*) și povestea vieții (*sirah*) depind de Coran, iar tot ceea ce au spus sau au scris savanții musulmani, fie mai demult sau mai de curând, care recomandă contrariul, nu merită discutată.